

Európsky zatykač

Európsky zatykač (ďalej len „EZ“) je zjednodušeným justičným konaním o vydaní osoby – na účely jej stíhania alebo na vykonanie trestu odňatia slobody alebo príkazu na zadržanie. Zatykač vydaný jedným z justičných orgánov členského štátu je platný na celom území EÚ. Európsky zatykač funguje od 1. januára 2004. Nahradil zdĺhavé postupy vydávania osôb, ktoré medzi členskými štátmi EÚ existovali v minulosti.

Ako to funguje

Európsky zatykač je žiadosť justičného orgánu v jednej členskej krajine EÚ o **zatknutie osoby** v inej členskej krajine a o **jej vydanie** na účely stíhania alebo na vykonanie trestu odňatia slobody alebo príkazu na zadržanie vydaného v prvej krajine. Tento mechanizmus sa zakladá na zásade vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí. Používa sa vo všetkých krajinách EÚ.

Funguje prostredníctvom priameho kontaktu medzi justičnými orgánmi.

Pri uplatňovaní európskeho zatykača musia orgány dbať o dodržiavanie **procesných práv podozrivých alebo obvinených osôb** – ako je napr. právo na informácie, právo mať právneho zástupcu a tímočníka a právo na právnu pomoc – stanovených právnymi predpismi v krajine, v ktorej boli tieto osoby zatknuté.

Ako sa tento postup líši od tradičného vydávania?

Prísne lehoty

Krajina, v ktorej bola osoba zatknutá, musí prijať konečné rozhodnutie o vykonaní európskeho zatykača najneskôr do 60 dní od zatknutia.

Ak táto osoba súhlasí so svojím vydaním, rozhodnutie o vydaní sa musí prijať do 10 dní.

Požadovaná osoba sa odovzdá čo najskôr v termíne, na ktorom sa dohodnú dotknuté orgány – najneskôr do 10 dní po prijatí konečného rozhodnutia o vykonaní európskeho zatykača.

Kontrola obojstrannej trestnosti – už sa nepožaduje pre 32 kategórií trestných činov

V prípade **32 kategórií trestných činov** sa už neoveruje, či je dané konanie trestným činom v oboch krajinách. Jedinou požiadavkou je to, aby bolo *možné uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou sadzby v trvaní najmenej troch rokov vo vydávajúcej krajine*.

Pri *iných trestných činoch* môže vydanie osoby podliehať podmienke, že skutok musí predstavovať trestný čin vo vykonávajúcom štáte.

Žiadne politické zásahy

Rozhodnutia prijímajú výlučne justičné orgány, bez akýchkoľvek politických ohľadov.

Odovzdávanie štátnych príslušníkov

Krajiny EÚ už nemôžu odmietnuť vydať vlastných štátnych príslušníkov, pokiaľ nezabezpečia vykonanie trestu odňatia osoby na hľadanej osobe.

Záruky

Krajina, ktorá vykonáva európsky zatykač, môže požadovať záruky, že:

- po určitom období bude mať osoba **právo požiadať o preskúmanie**, ak je uložený **trest odňatia slobody na doživotie**;
- hľadaná osoba môže podstúpiť výsledný **trest odňatia slobody vo vykonávajúcej krajine**, ak je štátnym príslušníkom alebo ak má obvyklé bydlisko v uvedenej krajine.

Obmedzené dôvody na odmietnutie

Krajina môže odmietnuť vydanie požadovanej osoby, iba ak platí jeden z dôvodov pre povinné či nepovinné odmietnutie:

Povinné dôvody

- osoba už bola **súdená za rovnaký trestný čin** (*ne bis in idem*),
- **nepĺnoleté osoby** (osoba nedovršila vek trestnej zodpovednosti vo vykonávajúcej krajine),
- **amnestia** (vykonávajúca krajina mohla osobu trestne stíhať, ale na trestný čin sa v tejto krajine vzťahuje amnestia).

Nepovinné dôvody – napríklad:

- nesplnenie podmienky obojstrannej trestnosti v prípade trestných činov iných než trestných činov patriacich do 32 kategórií uvedených v článku 2 ods. 1 rámcového rozhodnutia o EZ,
- miestna príslušnosť,
- prebiehajúce trestnoprávne konanie vo vykonávajúcej krajine,
- premlčanie atď.

Príručka o spôsobe vydávania a vykonávania európskeho zatykača

Európska komisia uverejnila **príručku o spôsobe vydávania a vykonávania európskeho zatykača** [PDF](#) (2002 Kb) [en](#) s cieľom uľahčiť a zjednodušiť každodennú prácu príslušných justičných orgánov. Príručka obsahuje podrobné usmernenia týkajúce sa procedurálnych krokov pre vydanie a vykonávanie EZR. Uvádza takisto dôkladné objasnenie zásadnej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, ktorá poskytuje výklad určitých ustanovení rámcového rozhodnutia o EZ.

Príručka je k dispozícii vo všetkých jazykoch tu: BG [PDF](#) (2700 Kb) [bg](#), CS [PDF](#) (1854 Kb) [cs](#), DA [PDF](#) (1766 Kb) [da](#), DE [PDF](#) (1659 Kb) [de](#), ET [PDF](#) (1783 Kb) [et](#), EL [PDF](#) (2439 Kb) [el](#), ES [PDF](#) (1649 Kb) [es](#), FR [PDF](#) (1892 Kb) [fr](#), HR [PDF](#) (1789 Kb) [hr](#), IT [PDF](#) (2141 Kb) [it](#), LV [PDF](#) (2158 Kb) [lv](#), LT [PDF](#) (1865 Kb) [lt](#), HU [PDF](#) (1908 Kb) [hu](#), MT [PDF](#) (2560 Kb) [mt](#), NL [PDF](#) (2047 Kb) [nl](#), PL [PDF](#) (2200 Kb) [pl](#), PT [PDF](#) (1968 Kb) [pt](#), RO [PDF](#) (1926 Kb) [ro](#), SL [PDF](#) (1797 Kb) [sl](#), SK [PDF](#) (1977 Kb) [sk](#), FI [PDF](#) (2172 Kb) [fi](#), SV [PDF](#) (1591 Kb) [sv](#).

Štatistiky o používaní európskeho zatykača

Priemerné obdobie odovzdania hľadaných osôb v roku 2017:

so súhlasom – do **15 dní**

bez súhlasu – do **40 dní**.

Odpovede na dotazník EZR [2014](#) | [2015](#) | [2016](#) | [2017](#)

Údaje zo všetkých krajín nie sú k dispozícii, avšak údaje o vydaných európskych zatykačoch za roky 2015, 2016 a 2017 sú úplné.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vydané EZ	6 894	6 889	10 883	14 910	15 827	13 891	9 784	10 665	13 142	14 948	16 144	16 636	17 491

Vykonané EZ	836	1 223	2 221	3 078	4 431	4 293	3 153	3 652	3 467	5 535	5 304	5 812	6 317
--------------------	-----	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Súvisiace odkazy

[Rámcové rozhodnutie o európskom zatykači](#)

Posledná aktualizácia: 19/09/2019

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.